

**Rohkeasti
yhdessä
uudistaen**

**Aina
valmiina
muutokseen**



Ihmiset, tavarat ja tieto
liikkuvat kestävästi,
sujuvasti ja turvallisesti.



Rakennamme yhdessä
sidosryhmiemme kanssa
kestävää talouskasvua.



Olemme turvallisen
digitalisaation
edelläkävijä.



Onnistumisemme
perustuu hyvinvoivaan ja
osaavaan henkilöstöön.

**Rakennamme turvallista ja toimivaa yhteiskuntaa,
jonka perustana ovat kyberturvallisuus, liikenne ja viestintä.**

TRAFICOM



Traficomin tekoälyn TKI- ja EU-rahoitustyö sidosryhmille

Traficomin Tulevaisuus-toimialan Kestävä kasvu ja kokeilut -toiminto edistää TKI-toimintaa ja tukee EU-rahoituksen hyödyntämistä tekoälyn sekä yrityksissä että julkisessa hallinnossa

- ▶ Vaikutamme tki-toimintaan ja EU-rahoitukseen erityisesti liikenne- ja viestintäministeriön kautta (esim. EU:n seuraava rahoituskausi)
- ▶ Tuotamme tilannekuvaa tekoälyn rahoitusmahdollisuuksista ja tulevaisuuden näkymistä, jotta rahoitustarpeet ja -mahdollisuudet ennakoitaa ajoissa niiden hyödyntämiseksi.
- ▶ Keskustelemme kahdenvälisesti sidosryhmien kanssa tarpeista ja rahoitusmahdollisuuksista, ehdotamme kehitysmahdollisuuksia ja tuomme yhteen kumppaneita erityisesti liikenteen ja viestinnän toimialan näkökulmasta
- ▶ Järjestämme tilaisuuksia kuten Tekoälytreffit julkiselle hallinnolle ja yrityksille 17.3. sekä Tekoäly ja digiteknologiat liikennejärjestelmässä - innovaatioaihoita ja rahoitusmahdollisuuksia (yhdessä Business Finlandin kanssa, Tilaisuuden 30.10.25 tallenne <https://traficom.videosync.fi/2025-10-30>). Teemme mielellään tapahtumayhteistyötä muiden toimijoiden kanssa.

Tilannekuva data, tekoälyn ja muiden digitaalisten teknologioiden EU-rahoituksen mahdollisuuksista – julkiset hankinnat ja avustukset

- ▶ **Suomen saamalla EU-rahoituksella on saatu kehitettyä huippuosaamista ja rakennettua data- ja digitaalista infraa**, joka tukee tekoälystartuppien, pk-yritysten ja julkisen hallinnon pääsyä suurteholaskentaan maksuttomilla palveluilla (LUMI-tekoälytehdas) ja digitaalisten innovaatioiden kehittämisen ekosysteemipalveluilla (FAIR EDIH ja Robocoast), kvanttitekniikan ja kvanttikestävien salaustuotteiden kehittämiseen (LUMI IQ –kvanttietokone ja Kyberturvallisuuden kansalliseen koordinaatiokeskukseen).
- ▶ **Keskeisiä tekoälyn rahoitusteemoja** ovat kehityksen eturintamassa oleva turvallinen ja tehokas tekoäly, fyysinen tekoäly (robotiikka), kielimallien kehittäminen (mm. **Alt-EDIC** kielitekniikat ja mallit) ja tekoälymallien syrjimättömyys.
- ▶ Horisontti Eurooppa rahoittaa pilvireunalaskennan, 6G-tekniikan, XR:n, puolijohteiden, avaruustekniikoiden, kvanttitekniikan ja fotonikan kehitystä
- ▶ **Data-avaruuksia, avoimen lähdekoodin yhteisöjä ja eurooppalaisen internet/AI stackin** rakentamista painotetaan haisuissa.
- ▶ **Horisontti Eurooppa ja Digitaalinen Eurooppa** tarjoavat rahoitusta yhteentoimivuuteen, luottamuksen varmistamiseen, testausalustoihin, säädösten mukaisuuden osoittamiseen ja tekoälyn riskien hallintaan esimerkiksi **AI Act** puitteissa.
- ▶ Rahoitusta on sekä tekoälyä hyödyntäviin että kvanttilaskennan ja tekoälyn riskien näkökulmasta tulevaisuuskestäviin salausratkaisuihin.
- ▶ Tekniikan lisäksi kehittäminen edellyttää **laajaa ymmärrystä ihmisen käyttäytymisestä, yhteiskunnasta ja globaalista kehityksestä**
- ▶ **EIC Accelerator rahoitus kiihdyttää start up- ja pk-yritysten läpimurtoinnovaatioiden pääsyä markkinoille.** EIC Tech report 2026: digitaaliset ja avaruustekniikat ml. hajautetut tekoälyjärjestelmät
- ▶ Yritysten oma rahoitus korostuu erityisesti **tekoälyn gigatehtaissa**, jotka mahdollistavat yrityksissä teollisen käyttöönoton.
- ▶ EU-rahoituksen avulla tekoälymallien koulutus nopeutuu ja laajentuu kvanttietokoneiden käyttöönoton jälkeen, mikä mahdollistaa entistä älykkäämpiä agentteja ja järjestelmiä sekä yrityksissä että julkishallinnossa.
- ▶ **6G- ja kvanttitekniikan käyttöönoton odotetaan vuonna 2030 mahdollistavan tekoälyn hyödyntämisen autonomisissa järjestelmissä, lisätyssä todellisuudessa ja hajautetussa laskennassa parantaen liikenteen hallintaa, turvallisuutta ja tehokkuutta.**

EU:n rahoituskauden 2021-27 rahoitusohjelmia

- ▶ **Strategiapohjaa** mm. Euroopan digitaalisen vuosikymmenen 2030 ohjelma, tekoälyn maanosasuunnitelma, ApplyAI –strategia, EU:n autoteollisuuden suunnitelma, satamastrategia, meriteollisuuden strategia, **GenAI4EU eli GenAI toimialoille, säädösten toimeenpano ja teknologinen suvereniteetti**
- ▶ **Horisontti Eurooppa –tki-ohjelma 95 B €**
 - ▶ Pilari 1 Huipputason tiede (Rahoitusta mm. yksittäisille tutkijoille ja tutkimusinfrastruktuureihin)
 - ▶ Pilari 2 Globaalit haasteet ja Euroopan teollisuuden kilpailukyky: keskeisimmät temaattiset klusterit: 3) siviiliturvallisuus ml. kyberturvallisuus, 4) teollisuus, digitaalitalous ja avaruus, 5) ilmastonmuutos, energia ja liikenne. Yhteishankkeet ja kumppanuudet kuten CCAM (Connected and Automated Mobility)
 - ▶ Pilari 3 Innovatiivinen Eurooppa: Euroopan innovaationeuvosto EIC. Riskirahoitusta läpimurto- ja disruptiivisille innovaatioille ja skaalaamiseen, eri kokoisille ja eri vaiheissa oleville yrityksille. **EIC Accelerator: Myös julkiset hankinnat mahdollisia, mutta kyse erittäin vaativista syväteknologiaratkaisuista**
- ▶ **Digitaalinen Eurooppa –rahoitusohjelma 7,59 B €**
 - ▶ **digitaalisten teknologioiden laaja käyttöönotto sekä yrityksissä että julkisessa hallinnossa** (suora ja epäsuora hallinnointi, **avustukset ja hankinnat**, suurteholaskenta, data, tekoäly, kyberturvallisuus, digitaaliset valmiudet ja yhteen toimivuus, puolijohteet), sääntelyn toimeenpano
- ▶ **Verkkojen Eurooppa CEF –ohjelma: suuret investoinnit** liikenteen, digitalisaation ja energiainfrastruktuureihin, ml. älyliikenne, liikenteen hallinta, digitalisaatio **20,7 b**
- ▶ **Invest EU** (lainat ja takaukset) **3 B €**
- ▶ **EAKR Aluekehitysrahoitus** (esim. kaupungit) **(osa koheesiopolitiikkaa 372,6 b€)**

Vuosi 2028-2034 seuraava EU:n rahoituskausi

- ▶ Komissio on antanut rahoitusohjelmia koskevista sääntelystä aloitteet, joiden käsittely on EU-prosessissa eri vaiheissa eikä lopullisia päätöksiä ole tehty.
- ▶ FP10-t&i- rahoitusohjelman ja kilpailukykyrahaston rahoitusta läpileikkaavat politiikkaikkunat (teemat) ovat 1) puhdas siirtymä ja teollisuuden vähähiilistäminen, 2) terveys, bioteknologia ja biotalous, 3) digitaalinen johtajuus sekä 4) resilienssi ja turvallisuus, puolustusteollisuus ja avaruus.
- ▶ **Kaksoiskäyttö on läpileikkaava periaate. Hankinnat ja standardisointi sekä rajat ylittävä yhteentoimivuus ja palvelujen integrointi** tukisivat digitaalisen johtoaseman politiikkaa.

Traficomin tekoälyohjelman tavoitteet (uudistumassa piakkoin)



Tekoälysäätelyllä luodaan yrityksille kasvun ja kilpailukyvyn mahdollisuuksia.



Tekoälyratkaisujen laajamittainen hyödyntäminen Traficomissa vastuullisesti ja vaatimustenmukaisesti.



Virasto toimii aktiivisessa yhteistyössä muiden viranomaisten, yritysten ja tekoälyekosysteemien kanssa tukien tekoälyn mahdollisuuksia.



Henkilöstö osaa käyttää oman työn tukena ja tuntee tekoälyn mahdollisuudet. Uudistamme ja kehitämme toimintatapoja ja prosesseja.



Ennakoimme tekoälyn kehittymistä ja sen vaikutuksia yhteiskunnassa. Ymmärrämme tekoälyn mahdollisuudet kilpailukyvyn ja kasvun mahdollistajana.

Innovatiivinen hankinta generatiivista tekoälyä käyttävästä julkisen hallinnon asiakaspalveluratkaisusta käynnissä

- ▶ Digia laati esiselvityksen Traficomille. Markkinakartoitus sisälsi tietoja 15 yrityksestä, jotka toimittivat tietoa.
- ▶ Traficomille oman rahoituksen lisäksi 270 000 euron rahoitus Sitralta ([Rahoitus läpimurtouudistuksiin](#)).
- ▶ Hankinnan tavoitteena on löytää Traficomille sekä hankinnassa mukana oleville muille kahdeksalle valtionhallinnon virastolle kehitystyöhön yhteistyökumppani, joka on valmis sitoutumaan yhteiskehittämiseen ja kumppanuuteen uuden ratkaisun kehittämiseksi.
- ▶ [Innovaatiokumppanuusmenettely](#) soveltuu nopeasti kehittyvään teknologiaan ja mahdollistaa dokumenttien tarkentamisen. Ratkaisua tullaan kehittämään vaiheissa ja iteratiivisesti.
- ▶ 1) Kehityssopimus: Traficom kehittää valitun toimittajan kanssa ratkaisun tekoälyratkaisun asiakaspalveluun.
- ▶ 2) Hankintasopimus: Traficom tekee hankintasopimuksen. Muut yhteishankinnassa mukana olevat voivat myös tehdä ratkaisun muuntamisesta ja skaalauksesta hankintasopimuksen.
- ▶ Generatiivisen tekoälyn käyttö asiakaspalvelussa on uutta julkishallinnon organisaatioissa ja tuo isot laajennusmahdollisuudet soveltamiseen. Digipalvelulain muutos vuoden 2027 alkupuolella laajentaa tekoälyn käytön mahdollisuuksia viranomaisen asiakasrajapinnassa.
- ▶ Generatiivisen tekoälyn mahdollistama automatisointi asiakaspalvelussa tuo tuottavuus- ja tehokkuushyötyjä, uudistettuja toimintatapoja ja prosesseja.
- ▶ Ratkaisu kehitetään ja toteutetaan niin, että se on mukautettavissa ja skaalattavissa myös muiden valtionhallinnon organisaatioiden tarpeisiin sekä mahdollisesti myöhemmin muissa käyttötapauksissa myös sisäiseen käyttöön Traficomissa ja muissa organisaatioissa.
- ▶ Sen jälkeen, kun Traficom on kehittänyt omaan tarpeeseensa ja ympäristöönsä toimivan ratkaisun, modulaarisesti rakennettu generatiivisen tekoälyn ratkaisu on muunnettavissa muiden organisaatioiden käyttöön sopivaksi.
- ▶ Traficomissa on myös suunnitteilla hallintopäätöksiä valmisteleavan agenttiratkaisun mahdollinen hankinta.

Kansallista rahoitusta julkisen sektorin tekoälyhankintoihin on haettavissa myös

▶ [VM investointiohjelma julkiselle sektorille](#) tekoälyagenttien ja automaation laajaan käyttöönottoon ja rajattuihin kokeiluihin

▶ [Business Finland](#): Jatkuva haku hankintayksiköille palveluiden ja toiminnan uudistamiseksi, rahoitus innovatiivisiin hankintoihin eli uusiin ratkaisuihin markkinoilla

Kiitos!

- ▶ Kysymyksiä?
- ▶ Ota yhteyttä ja verkostoidu Anne Miettinen etunimi.sukunimi@traficom.fi, puh. 050 303 7966 [Anne Miettinen | LinkedIn](#)
- ▶ Lisätietoa Traficomista myös:
 - ▶ Ylijohtaja Jarno Ilme, Kestävä kasvu ja kokeilut
 - ▶ Tekoälyohjelma: Teknologia- ja strategiajohtaja Kirsi Karlamaa
 - ▶ Tki- ja EU-rahoitus: Johtava asiantuntija Asta Tuominen
 - ▶ Julkisen hallinnon tekoälyverkosto : Kehittämispäällikkö Jaana Mäkinieniemi ja johtava asiantuntija Ville Räisänen